

ОЛЕКСАНДР СКРИПНЮК

ДЕМОКРАТІЯ

УКРАЇНА І СВІТОВИЙ ВИМІР

Відповідальний редактор:

В. А. Смолій — академік НАН України

Рецензенти:

В. В. Цветков — член-кореспондент НАН України,
академік АПРН України

О. В. Петришин — академік АПРН України

О. В. Зайчук — член-кореспондент АПРН України

Скрипнюк О. В.

Демократія: Україна і світовий вимір (концепції, моделі та суспільна практика). — К., Логос. — 2006. — 368 с.

ISBN 966-581-740-X

У монографії аналізуються основні аспекти й специфіка теоретичного розуміння демократії, а також проблеми, що постають у ході практичної реалізації демократичного ідеалу.

Особлива увага приділяється аналізу основних правових та політичних інститутів демократії, дослідженню їх функціонування та формування в умовах усталених демократій, в Україні, а також у транзитивних політичних системах. У монографії досліджується широка панорама різноманітних науково-теоретичних підходів до тлумачення демократії, включаючи всебічний розгляд критичних аргументів, що висувалися щодо тих чи інших її моделей. Наголошується, що процес демократизації та демократичного розвитку в Україні не може бути розглянутий виключно з позицій «інституційної демократії», оскільки структурно-функціональна ефективність демократичних інститутів значною мірою залежить від того середовища, в якому вони існують.

Це дослідження також про виробування України демократією і про виробування демократії в Україні. Розраховано на широкий загал читачів: науковців, політиків, викладачів, студентів вузів, всіх тих, хто цікавиться проблемами права, теорії демократії, суспільного розвитку, державотворення, політики тощо.

ББК 66.0

*Автор висловлює щирі подяку Промислово-комерційній фірмі «Укркомплекс група» та її Генеральному директору **Пешку Анатолію Володимировичу** за меценатство та фінансування видання цієї книги.*

Зміст

Передмова	4
-----------------	---

РОЗДІЛ I

ФЕНОМЕН ДЕМОКРАТІЇ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ДЖЕРЕЛА ТА СУЧАСНІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ	13
---	-----------

1.1. <i>Європейська традиція демократії: між «демофілією» й «охлократофобією»</i>	<i>13</i>
1.2. <i>Генеza поглядів на демократію та суспільна практика в Америці</i>	<i>72</i>

РОЗДІЛ II

«ДЕМОКРАТІЇ»: БАГАТОГРАННІСТЬ І БАГАТОАСПЕКТНІСТЬ ПОГЛЯДІВ НА ПРОБЛЕМУ	122
---	------------

2.1. <i>Теоретико-методологічні проблеми становлення та розвитку демократії</i>	<i>122</i>
2.2. <i>Демократія: нескінченний процес розвитку</i>	<i>184</i>
2.3. <i>Демократія та суспільство: проблеми взаємозв'язків і взаємовпливу</i>	<i>198</i>

РОЗДІЛ III

СУЧАСНА ДЕМОКРАТІЯ: УНІВЕРСАЛЬНА МОДЕЛЬ ТА НАЦІОНАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ	242
---	------------

3.1. <i>Правовий вимір демократичної трансформації державної політики в Україні</i>	<i>242</i>
3.2. <i>Права людини в Україні як «нова аксіологія» демократії</i>	<i>273</i>
3.3. <i>Актуальні проблеми демократичних трансформацій в Україні: теорія і практика</i>	<i>297</i>
Заключне слово	330
Список літератури	340

Скрипнюк Олександр Васильович

**ДЕМОКРАТІЯ:
УКРАЇНА І СВІТОВИЙ ВИМІР
(КОНЦЕПЦІЇ, МОДЕЛІ ТА СУСПІЛЬНА ПРАКТИКА)**

*Редактор О. Прищепя
Комп'ютерна верстка та макет Т. Михайленко
Обкладинка художника С. Петренка*

Підп. до друку 12.03.2006. Формат 60x84 ¹/₁₆
Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 21. Обл.-вид. арк. 22.
Наклад 1 000 прим. Зам. № 6-76.

Віддруковано у книжковій друкарні ТОВ «Бізнесполіграф»
04080, Україна, м. Київ, вул. Вікентія Хвойки, 15/15

ОЛЕКСАНДР СКРИПНЮК

Завідувач історичної факультету Київського університету ім. Тараса Шевченка та юридичний інститут Одеського університету ім. І.І. Мечнікова.

Доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, лауреат премії Національної академії наук України ім. М. П. Василенка.

Автор понад 200 наукових праць, з них монографій: "Теоретико-методологічні засади формування та розвитку громадянського суспільства і правової держави в Україні" (1995), "Соціальна, правова держава в Україні: проблеми теорії і практики" (2000), "Конституція України та її функції (проблеми теорії та практики реалізації)" (2005), "Людина в сфері гуманітарного пізнання" (1998, в співавт.), "Державотворення і правотворення в Україні: досвід, проблеми, перспективи" (2001, в співавт.) та підручник: "Основи політології" (1993, в співавт.), "Основи політології" (1994, в співавт.), "Вивчення в політології" в 2-х т. (1994-95, в співавт.), "Політологія" (1995, 1999 в співавт.), "Політологія. Кінець XIX – перша половина XX століть" (1996, в співавт.), "Політологія: наука про політику" (2001, в співавт.) та ін.